LIBURUA. HIRI HANDIEN HERIOTZA ETA BIZITZA

Posted on 12/07/2011 by Naider

Denbora asko behar izan zen Hiri handien heriotza eta bizitza, azken hamarkadetan hiriaren pentsaerara hurbiltzen den edonork denbora gutxian erreferentziatzat hartuko duen liburua. Berrargitalpen hau 1961ean *Amerikako hiri handien heriotza eta bizitza* eta urteurren honen ondorioz azken asteotan egilearen ekarpena berrikusten duten artikulu andana aurkitu ahal izan dugu. perspektiba apur batekin. Eta, batez ere, liburua irakurtzeko aukera.
Berrogeita hamar urte geroago bere irakurketa harrigarriro gaurkoa da eta, gainera, gaur egungo hiri-politiken oinarrizko gai batzuekin bat egiteko puntuak aurki ditzakegu. Handien ikuspegi mitikoari egindako kritika deigarria da, adibidez, hiri parkeak hirien biriki berde gisa, baina baita espazio publiko irekiak beren kabuz mitologizatzeari uko egitea ere, gabe. kontuan hartu askoz oinarrizkoagoa den alderdi bat, hala nola, kalean beraiek onartzen duten bizitza. Hori dela eta, auzo-parke txikien mantenu eta zainketaren aldeko apustua egiten du, metropoli-parke handien handitasunaren aurka baina, aldi berean, auzoaren ikuspegi sentimental gehiegikeria hausten. Bere paragrafoetan, aurreikuspen-kritikak ikus daitezke proiektu monofuntzional handien arriskuari buruz -garai hartan, kultur azpiegituren kontzentrazioen eraikuntzan zentratuta-, gaur egun hiri bat izan gabe egitearen fikzioa betetzen dutenak (arteen hiria, hiria. segurtasuna , futbolaren hiria, kulturaren hiria, justiziaren hiria,...) eta, kasu guztietan, Jacobsen aurka zegoenaren adibide garbiak dira. Jose Fariña laburbildu du ezin hobeto ikusten dugu nola diskurtso hau, jakin gabe, gaur egun maneiatzen ditugun hiri-iraunkortasunari buruzko ideien aitzindaria den, batez ere erabilera-nahasteari eta hiri-trinkotasunari dagokionez.

Ziur aski akatsa da liburua hiri diseinuko errezeten eskuliburu gisa irakurtzea, nahiz eta bere egitura horrelakoa izan. Zeren haratago baldintzakk kalitatezko hiri-bizitza ahalbidetzen duten elementu gisa planteatzen ditu (lehen erabilerak uztartzea, tamaina txikiko blokeak egotea, antzinako eraikinak mantentzea bide gisa). eraberritzearen pisua eta erabilera eta pertsonen kontzentrazioa orekatzeko), liburua, batez ere, eguneroko bizitzaren kontakizuna da. Hortaz, ez da zaila, planteatzen dituen kasuak Boston, San Frantzisko edo New York bezalako beste ingurune batzuetatik hain desberdinak diren hiriak aipatzen dituen arren, gure kaleetan behaketa berdinak imajinatzea, nolanahi ere, gehiago bihurtuz. plangintza baino **behaketa eskuliburua**. Hain zuzen ere, hirigintzako prestakuntzari dagokionez atzerriko pertsona bat zelako -afizionatu profesionaltasunaren adibide ezin hobea edo erabiltzaileengan adituen ezagutza onena nola izan daitekeen-, bere ikuspegia interes handikoa da eta horregatik liburua ez da irakurketekin ospatzen. baina munduko hainbat hiritan zehar ibilaldiekin (Jane´s Walks). Gaur egun bertako pasarte batzuk sinplistak dirudite hiriari buruzko zenbait literaturaren teorizazio postmoderno konplexuen argitan. Ez dago kontzeptu handirik edo eztabaida luzerik; bai, aldiz, deskribapenak, pasadizoak, kaleen izenak eta hiriaren funtsa osatzen duten azken finean.
Klasiko guztiak bezala, hainbeste denboraz asko idatzi den liburua da eta lerro asko ere idatzi dituen pertsonaia bat da. Jasotzen dituen laguntza eta txaloekin ertzak eta kritika zati berdinetan aurkitzeko denbora nahikoa. Christopher Humek bere ekarpena eta bere "sukaldaritza-liburua" modu selektiboan nola aplikatzen den gogoratzen du, egungo hiri politika batzuen dinamikarekin bat ez datozen proposamenak baztertzeko. Santifikatua eta eragin handiena duen hiri-pentsalaritzat hartuta, bere ekarpenak aztertzen dituzten ikerketak argitaratzen ari dira (< a href="http://www.planning.org/apastore/search/Default.aspx?p=4127" target="_blank" rel="noopener">Jane Jacobs berraztertzea) eta bere eragina ospatu eta bere pentsamenduaren zati handi baten gaurkotasuna bere pentsamenduaren zati handi baten korrontearen kontra doala dirudien urbanizazio global izugarri biziaren garaian. Kontraesan moduko bat kontuan hartuta Jane Jacobsek -hiri handietako bizi-esperientzia propioak eraginda- hiri handietan pentsatuz idatzi zuela, beharbada aurreikuspenean. Artikulu zabalaThomas Campanellak ere merezi du urteurren honetan irakurtzea, Jane Jacobs irakurtzerakoan oinarrizko beste alderdi bati buruzko argibideak aurkitzeko: hirigintza diziplina gisa eroritakoari egindako ekarpena. Death and Life of Big Cities plangintzaren eta hiriaren plangintzaren kontzepzioaren aurkako ereserkia al da? Baizik eta, ulertzeko gonbidapena da hiriek benetan nola funtzionatzen duten lanen plangintzari eta hiri-proiektuak garatzen hasi aurretik. Zentzu honetan, ez da liburu teorikoa, hiriari begira eta gauzak zergatik

gertatzen diren ulertzeko modu bat baizik. Zergatik uzten dio parke bat erabiltzeari. Zergatik amaitzen den plaza bat aisialdirako erabilerarako abandonatu eta beste erabiltzaile batzuek berriro jabetzen. Zergatik kale batzuek beldurra sortzen dute eta besteek ez. Zergatik daude ezertarako balio ez duten kaleak. Zergatik garrantzitsua da espaloi baten tamainak. Zergatik gertatzen dira gertatzen diren gauzak? Detaile txiki hautemanezinetarako askotan.

https://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=Z99FHvVt1G4

There are no comments yet.